

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E. b)

**Limba și literatura maghiară maternă
Clasa a XII-a**

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

**Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

Simulare

- Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

a. Cím keltette olvasói elvárások; cím – szöveg összefüggése 5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz (pl. Évszaktoposz; a télből a tavaszba való átlépés pillanata; a tavasz az újjáéledés, a fiatalság, az életöröm, a gyermekkor, a fiatalság jelképe; hangulat: vidám, felszabadult; a vers szövege igazolja az elvárásokat) 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

b. Műfaji sajátosságok 5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz (pl. Dal: nagyfokú zeneiség, játékosság, az érzelmek áradása, ismétlések, fokozások; óda: magasztos, ünnepélyes hangvétel) 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

c. A képalkotás, zeneiség sajátosságai 5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz (pl. A megszemélyesítések, az igei metaforák az újjáéledés, a mozgalmasság kifejezői; a hangutánzó szavak, alliteráció, rím, ritmus, a daktilus, helyenként anapesztus, megteremtik a vers felfokozott hangulatát) 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

d. A költemény zárlatának értelmezése 5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz (pl. Élő és élettelen világ, természet és ember, a lent és a fent, a külső és belső egysége, harmóniája, újjászületése; a hangutánzó szó ismétlése, megszólítás, költői kérdés hangulatfokozó hatása) 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 5 pont

Összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, részben helyes fogalomhasználat 4 pont, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 2 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 1 pont.

Helyesírás, nyelvhelyesség 5 pont

Bármilyen, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

- a. Információk azonosítása a szövegben 5 pont
- b. A cím értelmezése (a *Behálózva* cím kétértelműségére való utalás) 5 pont
- c. Az ismeretközlő kommunikációs funkció (2 pont), indoklás (3 pont) 5 pont
- d. A témához való igazodás 5 pont
- Az érvelő szöveg követelményeinek betartása 5 pont
- Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás 5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást. Bármilyen, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

a. a választott epikus mű műfaji sajátossága

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz, a témát meghatározó sajátossága

(pl. *Kármán*: szentimentalista levél-/naplóregény, regény kezdete – cselekményszervező elem, levelek, naplójegyzetek, töredékesség; kert-motívum jelentései; egy év, ciklikusság, évszaktoposzok; bevezető: három kitalált elbeszélői szólam; énelbeszélés, vallomásosság; *Jókai*: társadalmi, romantikus regény, lineáris, előre haladó történetalakítás, kalandos epizódok, váratlan fordulatok, metonimikus és metaforikus összefüggések; a nagy történet különböző történetekből épül fel, szervezőelve az ellentét, két világ; regény kezdete és zárata – cselekményszervező elem; időtlenség; elbeszélő mindentudó, szubjektív, szemtanú; *Mikszáth*: lírai, anekdotikus novella, romantikus-realista stílus, életkép anekdotikus történet keretként, metonimikus és metaforikus összefüggések, elbeszélő nézőpontjának változása, kétértelműség, elhallgatások, elnéző-humoros-megértő hangnem; *Móricz*: paraszt-, társadalmi, egzisztenciális regény, példázat: az Ember története, sárrá és arannyá hasadása; ellentétező technika, nyílt – zárt tér, évszaktoposz cselekményszervező szerepe: nyár – tél; elbeszélői és szereplői szólamok keveredése, szabad függő beszéd) 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

b. a szerelem megjelenítése a választott műben

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont (pl. *Kármán*: szentimentalista szerelem: *Fanni*: „az érzékeny ember” megtestesítője, fiatal leány, önelemző, önismeret-, szerelemhiánnyal küzdő; L.-né élettörténete: a szerelem intellektuális, T-ai Józival való találkozása a szerelem tapasztalati úton, a földi létben megélhető szerelem megismerése, megérti: a végtelen harmónia a földi létben csak rövid időre, korlátozottan érvényesíthető; tökéletesség iránti vágya önpusztító, tehetetlen az érzésekkel szemben; *báró L-né*: önfeláldozó nő, sorsa elől menekülő, barátnő, a szerelem titkaiba beavató, tanácsadó, okos szerelem; *T-ai Józsi*: „az érzékeny férfi” típusa, szerelmes, apja akaratát teljesítő, katona, hűséges; apa – az anyagi értékeket, társadalmi rangot előtérbe helyez a szerelemben is; *Jókai*: romantikus szerelem változatai: *Tímár -Tímea*: társadalom törvényei szerinti házasság, szeretethiány, boldogtalanság; *Tímár - Noémi*: természet törvényei szerinti viszony, romantikus idill, megvalósult boldogság, család, otthonteremtő, gondoskodó társ; érdekszerelm, meghiúsult házasság, bosszúvágy: *Athalie - Kacsuka*; megkésett szerelem, házasság: *Tímea - Kacsuka*: bűntudat, boldogtalanság; *Mikszáth*: romantikus, házasságtörő szerelem: *Vér Klára - Gélyi János*, vágy, csábítás, szenvedély, *Móricz*: naturalista szerelem: *Turi Dani - Erzsébet*: férfi elv – női elv, gyűlölet - szeretet, hűség - hűtlenség, más nyelven beszélnek, nem értik egymást, a nő visszahúzó és megtartó erő, tisztaság, érdekszerelm, szexuális vágy eszköze: T.D. – Bora), érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

c. a jellemábrázolás sajátosságai

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont, (pl. *Kármán*: szentimentalizmus eszközei: lélekrajz, túlérzékenység, ellentét: én – világ, magány, összhang: én – természet között, menekülés motívuma, halálvágy; *Jókai*: romantikus végletes ellentétek, egytulajdonságú, pozitív és negatív hősök, sors és jellem összefonódása, eszményítés, túlzás, belső monológok; *Mikszáth*:

măsság, archetipikus jellemek, szereplő és környezete közötti ellentét: kibeszélés – elhallgatás, sejtetés, gúny; *Móricz*: szereplőket egymás nézőpontjából látjuk, drámaiság, villanásszerű felismerések; realista, naturalista emberkép; ellentétezés: paraszt - úr, parasztok közti rétegződés; nő - férfi ellentét – szimbolikus térhasználat, vulgáris, naturalista nyelvhasználat, gesztusok szerepe) érvényes, de csak részben kifejtett válasz **4 pont**, részben érvényes, kifejtett válasz **3 pont**, részben érvényes, részben kifejtett válasz **2 pont**, kísérlet a válaszadásra **1 pont**.

d. értékrendek ütközése

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz, a témát meghatározó sajátossága **5 pont**, (pl. *Kármán*: megismeréssel kapcsolatos értékek: önismeret hiánya, szerelemvágy – önmegismerés, szerelemmel való találkozás; érzelmekkel kapcsolatos értékek: szomorú – jókedvű, boldogtalan – boldog, szív – ész; anyagi javakkal kapcsolatos értékek: gazdag – szegény, külső – belső; vitális értékek: beteg – egészséges, élet – halál; közösségi élettel kapcsolatos: közösséghez tartozó – magányos; *Jókai*: társadalom – természet; morális értékek: hűség – hűtlenség, közösség normáihoz igazodó – másság; külső – belső megítélés; arany ember motívum, arany – ember kettéhasadása; *Mikszáth*: közösségi élettel kapcsolatos: falu – Vér Klára: kibeszélés, gúny, nevének archetipikus jelentése, elbeszélő elnéző, anekdotizáló hangja; morális értékek: hűség – hűtlenség; *Móricz*: morális értékek: hűség – hűtlenség, közösséggel kapcsolatos értékek: gazdag – szegény; hagyományos paraszti – modern gondolkodás, a házastársak közti ellentét meghatározója is; megismeréssel kapcsolatos: gondolkodó lény – ösztönök által irányított én) érvényes, de csak részben kifejtett válasz **4 pont**, részben érvényes, kifejtett válasz **3 pont**, részben érvényes, részben kifejtett válasz **2 pont**, kísérlet a válaszadásra **1 pont**.

Az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása, logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalomhasználat

5 pont

Összefüggő szöveg, a feladatsor által közvetített értelmezési szempontokhoz való igazodás/ezeknek egyéni szempontokkal való kiegészítése, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása **5 pont**, összefüggő szöveg, a feladatsor által közvetített értelmezési szempontokhoz való igazodás/ezeknek egyéni szempontokkal való kiegészítése, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, az értekezés tartalmi és formai jegyeinek *részleges* betartása **4 pont**, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat **3 pont**, helyenként töredezett gondolatmenet, *helytelen* fogalomhasználat **2 pont**, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, *kísérlet a válaszadásra* **1 pont**.

Helyesírás, nyelvhelyesség

5 pont

Bármilyen, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.